

**De la: Asociația PRO VITA București
Asociația Alianța Familiilor din România**

Către: CAMERA DEPUTAȚILOR

În atenția: Liderilor de grup parlamentar

Alfred-Robert Simonis, Lider grup PSD

Florin-Claudiu Roman, Lider grup PNL

Cătălin Drulă, Lider grup USR

Victor-Viorel Ponta, Lider grup PRO Europa

Zacharie Benedek, Lider grup UDMR

Varujan Pambuccian, Lider grup minoritati

Emil-Marius Pașcan, Lider grup PMP

Ref.: PL-x nr. 457/2019 - Proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția drepturilor copilului; la vot final în ședința de plen din 3.06.2020, cu nr. 17 pe ordinea de zi

Domnilor lideri,

Vă scriem pentru a vă **solicita votul favorabil, respectiv de adoptare a propunerii legislative amintite, astfel cum a fost recomandat de comisia de raport.**

În mod particular susținem amendamentul adus de către deputații Robert Sighiartău, Florica Cherecheș, Elena Hărățău, Steluța-Gustica Cătănicu, Adrian Solomon, Nicușor Halici și senatorul Titus Corlățean (nr. curent 10 în lista raportului Comisiei pentru muncă și protecție socială) conform căruia

„La articolul 46 alineatul (3), litera i) se modifică și va avea următorul cuprins:

„i) derularea sistematică în unitățile școlare, **cu acordul scris al părinților sau al reprezentanților legali ai copiilor**, de programe de educație pentru viață, inclusiv **educație sanitară**, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor.”

În opinia noastră amendamentul este absolut necesar pentru a asigura respectarea unor drepturi garantate de Constituția României, drepturi pe care actuala formă a art. 46(3) lit i) le încalcă:

I. Dreptul părinților de a-și educa copiii potrivit propriilor convingeri

Amendamentul respectă *dreptul* părinților de a-și educa copiii conform convingerilor proprii, drept consacrat de art. 29(6) din Constituția României - iar în aplicarea prevederilor acesteia de art. 487 Cod Civil - precum și de tratatele internaționale la care România este parte¹.

Totodată, rămânând strict pe tărâmul temeiurilor juridice, remarcăm că amendamentul este o expresie a recunoașterii *îndatoririi și responsabilității* ce le revine părinților în acest sens², fiind și garanția împotriva utilizării procesului educativ în scopuri de îndoctrinare și propagandă ideologică³.

Referitor la acest din urmă argument, având în vedere că până acum nu a fost realizată o programă a disciplinei de „educație sexuală” (reglementarea care o introducea fiind de dată foarte recentă), nu avem altceva de făcut decât să cercetăm programele disciplinei în alte state, ca și reacțiile venite din societatea civilă pentru a înțelege miza.

Întrucât pe această temă am remis autorităților mai multe memorii în ultimii 15 ani, nu vom mai insista aici asupra exemplurilor pe care le considerăm nefaste și inacceptabile de programă de „educație sexuală”; însă, oricum ar fi, programa nu poate decât să respecte standardele emise de Organizația Mondială a Sănătății în 2010 în documentul „Standards for Sexuality Education in Europe”, OMS-ul fiind principalul promotor la nivel internațional al acestei discipline.

---

¹ Art. 26 (3) din **Declarația Universală a Drepturilor Omului**: „Părinții au dreptul de prioritate în alegerea felului de învățământ pentru copiii lor minori”; Art. 2 din **Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale** (primul Protocol adițional): „Statul, în exercitarea funcțiilor pe care și le va asuma în domeniul educației și învățământului, va respecta dreptul părinților de a asigura această educație și acest învățământ conform convingerilor lor religioase și filozofice”; Art. 14 (3) din **Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene**: „(...) dreptul părinților de a asigura educarea și instruirea copiilor lor, potrivit propriilor convingeri religioase, filozofice și pedagogice, sunt respectate în conformitate cu legile interne care reglementează exercitarea acestora”; Art. 13 (3) din **Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale**: „Statele părți la prezenta Convenție se angajează să respecte libertatea părinților și, atunci când este cazul, a tutorilor legali, de a alege pentru copiii lor instituții de învățământ, altele decât cele ale autorităților publice, dar conforme cu normele minimale pe care le poate prescrie sau aproba statul în materie de educație și de a asigura educația religioasă și morală a copiilor lor în conformitate cu propriile lor convingeri”; Articolul 18 (4) din **Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice**: „Statele (...) se angajează să respecte libertatea părinților și, atunci când este cazul, a tutorilor legali, de a asigura educația religioasă și morală a copiilor lor în conformitate cu propriile convingeri”; Art. 5 din **Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului**: „Statele părți vor respecta responsabilitățile, drepturile și îndatoririle ce revin părinților naturali ai copilului sau, după caz și conform tradiției locale, membrilor familiei largite sau comunității, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta convenție.”; Art. 14 (2) din **Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului**: „Statele părți vor respecta drepturile și obligațiile părinților sau, după caz, ale reprezentanților legali ai copilului de a-l îndruma în exercitarea dreptului sus-menționat, de o manieră care să corespundă capacităților în formare ale acestuia.”; Art. 5 (1) din **Convenția UNESCO privind lupta împotriva discriminării în domeniul învățământului**: „Statele participante la prezenta Convenție convin: (...) b) că este necesar să se respecte libertatea părinților și, dacă este cazul, a tutorilor legali: (...) de a asigura, conform modalităților de aplicare proprii legislației fiecărui stat, educația religioasă și morală a copiilor în conformitate cu propriile lor convingeri; de asemenea, nici o persoană sau nici un grup nu trebuie să fie constrânse să primească o instrucție religioasă incompatibilă cu convingerile lor.”

² *Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen c. Danemarca*, nr. 5095/71, 5920/72, 5926/72, 7 dec. 1976, § 52;

³ Lucrările pregătitoare ale Protocolului nr. 1 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale explică scopul articolului 2 din Convenție: „ceea ce noi revendicăm pentru părinți este pur și simplu libertatea, dreptul de a-și îndeplini o datorie sacră”; „Regimurile totalitare (...) caută să supuna copiii la propaganda lor ideologică sistematică sustrăgându-i de la influența legitimă a părinților”.

Fără să aprofundăm prea mult subiectul, doar ascultând dezideratele ONG-urilor care susțin cu tărie introducerea orei de „educație sexuală” în școli conform cu solicitările OMS, înțelegem că scopul acesteia este acela de a-l educa pe copil în ceea ce privește viața lui intimă!

Este, deci, cu atât mai important ca în cadrul unei astfel de tematici indisolubil legată de viața copiilor și, oricum, insuficient și trunchiat prezentată deocamdată în România, să fie evitată orice referire explicită la sintagma „educație sexuală” și să fie protejate explicit drepturile pe care le au părinții raportat la această problemă.

II. Respectul pentru libertatea de conștiință, pentru viața intimă și familială

E limpede că „educația sexuală” nu se reduce la simple cunoștințe de anatomie și fiziologie, ci conține și o dimensiune morală și de conștiință. În mod evident, garantarea dreptului de decizie al părinților în ce privește dimensiunea morală a educației este subsumată libertății de conștiință (garantată ea însăși de Constituția României), cu precizarea expresă că nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie contrară convingerilor sale.

Cea de a doua componentă a subiectului în discuție este viața intimă, norma constituțională prevăzând, la art. 26 alin. 1, că autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

În stabilirea raportului dintre viața intimă și conștiința individului, este de domeniul evidenței că ceea ce se petrece cu trupul unei persoane este indisolubil legat de planul său afectiv și intelectual. Cu alte cuvinte, persoana nu este numai materie sau numai minte/suflet, ci este un tot unitar și de aceea viața intimă, care ține la o primă vedere mai mult de planul fizic al individului, are consecințe profunde în planul vieții sale afective și intelectuale. Se demonstrează astfel legătura între viața intimă a persoanei și conștiința sa.

Numim în modul cel mai simplu „conștiință”, capacitatea individului de a discerne între bine și rău, iar „libertate de conștiință” acea libertate a individului de a nu fi constrâns să facă un lucru despre care conștiința sa îi spune că este rău. Tocmai din perspectiva acestei definiții a apărut nevoia de a garanta dreptul părinților de a-și crește copiii potrivit libertății lor de conștiință.

Cum educația este un aspect foarte intim al formării unui copil și cum fiecare copil este unic (*principium individuationis*), rezultă că atât responsabilitatea acestei formări a copilului, cât

și dreptul de a face această educație potrivit propriilor convingeri sunt absolut personale, la fel cum personală și unică este relația dintre fiecare părinte și copilul său.

Ignorarea acestor date constitutive personalității duce inevitabil spre diverse forme de conflict psihic interior sau exteriorizat, care, așa cum au demonstrat psihologii, se manifestă prin fenomene emoționale negative, antiproductive în plan social.

Pentru aceste motive, respectuos vă solicităm votul pentru **adoptarea Propunerii legislative amintite.**

Cu deosebită considerație,

Bogdan I. Stanciu
Președinte
Asociația PRO VITA București
www.asociatiaprovita.ro

Petre Costea
Președinte
Asociația Alianța Familiilor din România
www.alianta-familiilor.ro